

Stanowisko ministra zdrowia dla zawodu pielęgniarki: "Jedna pielęgniarka lub położna realizująca zadania na danej zmianie dziennej lub nocnej w oddziale/zakładzie nie może zapewnić wszystkim pacjentom opieki pielęgniarskiej, a tym samym podmiot leczniczy nie może zapewnić bezpieczeństwa zdrowotnego pacjentom".

Szanowna Pani Marszałek!

W związku z interpelacją pana posła Kazimierza Moskala, otrzymaną przy piśmie z dnia 30 kwietnia 2012 r., znak: SPS-023-4235/12, w sprawie praktyki ustalania jednoosobowych obsad pielęgniarek i położnych na dyżurach w oddziałach szpitalnych i innych stacjonarnych podmiotach leczniczych, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji w przedmiotowej sprawie. Zgadzam się ze stwierdzeniem zawartym w interpelacji pana posła Kazimierza Moskala, że jakość świadczeń pielęgniarskich jest jednym z podstawowych kryteriów oceny działalności podmiotu leczniczego. Warunkiem niezbędnym i koniecznym do osiągnięcia rezultatów w działaniach zmierzających do zapewnienia właściwego poziomu udzielanych świadczeń zdrowotnych jest odpowiednia struktura i liczba kadr medycznych, szczególnie w grupie zawodowej pielęgniarek i położnych. ***Jedna pielęgniarka lub położna realizująca zadania na danej zmianie dziennej lub nocnej w oddziale/zakładzie nie może zapewnić wszystkim pacjentom opieki pielęgniarskiej, a tym samym podmiot leczniczy nie może zapewnić bezpieczeństwa zdrowotnego pacjentom***, do którego zobowiązał się,

zawierając umowę z Narodowym Funduszem Zdrowia na realizację świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych.

W odniesieniu do pierwszego pytania, czy znany jest problem ustalania jednoosobowych obsad pielęgniarek i położnych na danej zmianie w szpitalach i w innych stacjonarnych podmiotach leczniczych, informuję, że dotychczas nie było obowiązku informowania ministra zdrowia o fakcie ustalenia norm, natomiast zgodnie z art. 50 ust. 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 654, z późn.zm.) minister właściwy do spraw zdrowia, w odniesieniu do podmiotów leczniczych niebędących przedsiębiorcami, dokonuje corocznej oceny realizacji obowiązku ustalania minimalnych norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych. Minister zdrowia może zlecić przeprowadzenie kontroli w tym zakresie wojewodom, konsultantom krajowym, jednostkom podległym lub nadzorowanym, a także organom samorządów zawodów medycznych, medycznemu towarzystwom naukowym, uczelniom medycznym, instytutom badawczym lub specjalistom z poszczególnych dziedzin medycyny (art. 119 ww. ustawy o działalności leczniczej).

Odnosząc się do kwestii związanych z ustalaniem i przestrzeganiem norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych, przedstawionych w pytaniu 2 i 3 interpelacji pana posła Kazimierza Moskala, uprzejmie informuję, że w obowiązującym rozporządzeniu ministra zdrowia z dnia 21 grudnia 1999 r. w sprawie sposobu ustalania minimalnych norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych w zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 111, poz. 1314) określono zasady ustalania norm przy uwzględnieniu liczby i rodzaju udzielanych świadczeń, średniego czasu ich wykonywania i efektywnego czasu pracy pielęgniarki, położnej w danej

komórce organizacyjnej, liczby łóżek, wyposażenia w sprzęt i aparaturę, a także stanu zatrudnienia i organizacji pracy w zakładzie. Regulacje prawne dotyczące przepisów przywołanego rozporządzenia nie zobowiązywały ministra zdrowia do kontroli realizacji sposobu ustalania norm.

Natomiast przepisy zawarte w § 4a rozporządzenia ministra zdrowia z dnia 15 września 2011 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego zobowiązują świadczeniodawcę udzielającego świadczeń w trybie hospitalizacji i hospitalizacji planowej do zapewnienia całodobowej opieki lekarskiej i pielęgniarskiej lub położnych we wszystkie dni tygodnia. Liczba i kwalifikacje pracowników niezbędnych dla zapewnienia opieki są ustalane przez świadczeniodawcę, z uwzględnieniem:

- 1) profilu i specyfiki oraz intensywności pracy komórek organizacyjnych;
- 2) liczby i bieżącego wykorzystania łóżek;
- 3) wielkości i warunków lokalowych komórek organizacyjnych.

Świadczeniodawca udzielający świadczeń gwarantowanych jest zobowiązany do spełnienia wymagań zawartych w rozporządzeniu lub zapewnienia opieki pielęgniarskiej lub położnych, w zakresie nieuregulowanym niniejszym rozporządzeniem, z uwzględnieniem minimalnej liczby pielęgniarek lub położnych ustalonej na podstawie przepisów o działalności leczniczej.

Ponadto niezależnie od formy działalności podmiotu leczniczego, zgodnie z rozporządzeniem ministra zdrowia z dnia 6 maja 2008 r. w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń zdrowotnych (Dz. U. Nr 81, poz. 484), każdy świadczeniodawca zobowiązany jest wykonywać umowę zgodnie z warunkami udzielania świadczeń

określonymi w ogólnych warunkach, odrębnych przepisach oraz zgodnie z warunkami wymaganymi od świadczeniodawców określonymi przez prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w szczegółowych materiałach informacyjnych dla poszczególnych rodzajów świadczeń (zarządzenia prezesa NFZ). Zapisy szczegółowych materiałów informacyjnych stanowią integralną część zawieranej z NFZ umowy. W materiałach tych zawarte są także warunki dotyczące liczby i kwalifikacji zatrudnianego personelu medycznego, w tym także pielęgniarek i położnych. Świadczeniodawcy, którzy podpisali z NFZ umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, są zobowiązani do przestrzegania przepisów dotyczących zatrudnienia i podlegają nadzorowi oraz kontroli uprawnionych organów Narodowego Funduszu Zdrowia.

Aleksander Sopiński - podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia

Opublikowano w sejmie w dniu 14 czerwca 2012 roku